

De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås en lag om ändring av tillsynslagen. Genom lagen föreskrivs det temporärt om möjligheten för enskilda näringsidkare och andra små tjänsteproducenter i en jämförbar ställning att med avvikelse från vad som annars föreskrivs i lag, inleda sin verksamhet eller genomföra en väsentlig förändring i en redan registrerad verksamhet innan ett registreringsbeslut enligt lagen fattats. På detta sätt blir det möjligt att idka näring medan registreringsförfarandet drar ut på tiden. Den temporära regleringen gäller en tjänsteproducent, vars i 9 § avsedda personal som deltar i det klient- och patientarbetet består av högst en person, oberoende av tjänsteproducentens juridiska form. På detta sätt säkerställs det att tjänsteproducenter i jämförbar ställning får lika verksamhetsmöjligheter. De temporära bestämmelserna ska dock inte tillämpas på sådana tjänsteproducenter till vars ansvarsområde det hör att tillhandahålla tjänster till minderåriga i enlighet med lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002). För registreringen av en tjänsteenhet ska en sådan tjänsteproducent, i enlighet med 16 § 2 mom. 7 punkten i tillsynslagen, lämna ett straffregisterutdrag för personer som inte hör till personalen i arbetsavtalsförhållande. Syftet med de temporära bestämmelserna är att bidra till att trygga det särskilda skyddet för barn inom socialservice och hälso- och sjukvårdstjänster genom att säkerställa att kontroll av brottslig bakgrund, för sådana personer som arbetar med barn och som inte hör till personalen i arbetsavtalsförhållande, görs på behörigt sätt innan beslut om registrering av tjänsteproducent och tjänsteenhet fattas och verksamheten inleds.

En förutsättning för att verksamheten ska kunna inledas eller en förändring genomföras är att tjänsteproducenten har gjort en sådan ansökan som avses i lagen och lämnat de uppgifter som avses i lagen för registrering som tjänsteproducent och registrering av en tjänsteenhet. Undantaget gäller endast krav som anges i lagen, enligt vilken en förutsättning för att inleda verksamhet av socialservice och hälso- och sjukvårdstjänster eller genomföra en förändring är att det fattats ett beslut enligt lagen om registrering av en tjänsteproducent eller ändring av den. Tjänsteproducenten ska i övrigt följa bestämmelserna i lagen. En tjänsteproducent som med stöd av den temporära lagstiftningen har inlett sin verksamhet eller genomfört en förändring och dess tjänsteenhet anses vara registrerade i enlighet med tillsynslagen vid tillämpningen av annan lagstiftning. Det är dock inte fråga om en situation som är jämförbar med ett tidigare anmälningspliktigt förfarande där ansökan redan som sådan uppfyller det krav som ställs på tjänsteproducenten, utan rätten att producera socialservice och hälso- och sjukvårdstjänster förutsätter fortfarande i sista hand ett sådant registreringsbeslut som avses i lagen. Om beslutet är ett beslut om avslag, skulle rätten att fortsätta den verksamhet som beslutet gäller upphöra och på tjänsteproducentens nya ansökan tillämpas det vanliga registreringsförfarandet.

Den temporära regleringen föreslås gälla fram till utgången av 2026. Den ska också tillämpas på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft. Om en tjänsteproducent redan innan lagens ikraftträdande skulle ha fått ett beslut om avslag om registrering av en tjänsteproducent eller tjänsteenhet som avses i denna lag, tillämpas

däremot det vanliga registreringsförfarandet på tjänsteproducentens nya ansökan om registrering av tjänsteproducent och tjänstenhet.

I propositionen föreslås det dessutom att ikraftträdandet av 3 kap. om registrering av tjänsteproducenter och tjänstenheter skjuts upp med två år i fråga om de offentliga tjänsteproducenterna. Lagens 3 kap. avses i fråga om de offentliga tjänsteproducenterna träda i kraft den 1 januari 2028. De offentliga tjänsteproducenterna ska till tillsynsmyndigheten lämna de uppgifter som avses i lagen innan kapitlet träder i kraft. Uppgifterna ska föras in i det riksomfattande registret över tjänsteproducenter (Soteri) utan avgift senast den 31 december 2030. Detta gör det möjligt att utveckla och etablera registreringsförfarandet före ingången av 2026, då behandlingen av ansökningarna har för avsikt att överföras till det nya riksomfattande Tillstånds- och tillsynsverket som då inleder sin verksamhet.